

SARIEV Contemporary, Пловдив
представя:

Лъчезар Бояджиев

Уютни дистопии
самостоятелна изложба

2 февруари – 24 март 2018
Откриване 2 февруари, 18:30 в присъствието на художника

SARIEV Contemporary, Пловдив има изключителното удоволствие да представи „Уютни дистопии“, първа самостоятелна изложба на Лъчезар Бояджиев в галерията. Изложбата се организира в контекста на ретроспективата на художника в Софийска градска художествена галерия – „Лъчезар Бояджиев. Sic Transit Media Mundi (Настоящото е прекалено късо и доста тясно)“, 14 февруари – 11 март 2018 г.

Текстът към изложбата е от куратора Яра Бубнова

Лъчезар Бояджиев е един от най-влиятелните художници в България и от България, въпреки факта, че рядко прави самостоятелни изложби, особено в страната. Но неговите участия в групови артпроекти, кураторски инициативи, централното му място в теоретични школи и образователни курсове, статиите, писмените и устни коментари на събития, въввлечеността му в дискусии, остроумните му заглавия за изложби и *bon mots* за автори и творби оставят уникална и трайна следа върху колебливите, почти невидими, трудно формулирани, но енергични масови амбиции на художествената ни сцена. Присъствието на този художник не просто в изкуството, но и в представата ни за него обхваща широки пространства – от корицата на сборника „Ars Simulacri“ (Изкуство на симулацията) през 1989 г. до носенето на червени токчета в акцията „Извърви километър в нейните обувки“ пред НДК в София миналата година.

В продължение на доста време работата на художника Лъчезар Бояджиев е съсредоточена върху идеята за предоговаряне като задължително условие и за човешката природа, и при обществените отношения. Предоговарянето е в основата на онова, което привиждаме като западни интелектуална мисъл, култура и общество изобщо. От формата, цвета и медията до пола, вярата, етиката, архитектурата, науката и философията, всяка система в съществуването ни е в безкраен процес на предоговаряне. Лъчезар Бояджиев неуморно изследва как въображението надмогва ограниченията и в края на краищата променя сложни социални, икономически и културни системи, преодолявайки разграничения между действителност и представа. Той смята за възможно да смесва политическата, религиозната, медийната, битовата, поп-културната и т.н. символики и така да създава дифузни зони, където мисълта, фикциите, фантомите започват да влияят върху живота. Схващането му, че истината няма собственик, че е мнение и свързана с него верига от смисли, го прави убеден стожер на автономията на творчеството, на свободата на художника. Неслучайно осъзнаването му като художник се случва в момента на разцвета на постмодернизма, но не на академично-схоластичния му вариант, изследващ „смъртта“ на различни явления в културата, а във времето на жизнените, сочни, смели, борбени и сексапилни визуални изкуства. От това да бъде не само съвременник, но и „съпространственик“ с такива художници като Робърт Лонго, Джулиън Шнабъл, Кийт Харинг, Синди Шърмън, Дейвид Сали, Нан Голдин, Барбара Крюгър, Джени Холцър, Джеф Кунс, Жан-Мишел Баския и много други в Ню Йорк през 1980-те Лъчезар Бояджиев извлече максимални (и за нас) художнически ползи.

Неговото изкуство е поливалентно и палимпсестно, теоретически „подковано“, игриво и иронично, ориентирано към визуално грамотния и освободен от клишета зрител. Старае се да не бъде заложен на очаквани представи, на „какво трябва да прави изкуството днес“, какво трябва да направи художникът във връзка с нещо, заради или по повод друго. Всеки път Лъчезар Бояджиев предоговаря неща и условия и със самия себе си.

Първата му самостоятелна изложба в галерия Sariev Contemporary – „Уютни дистопии“, е нова гледна

точка на автора по теми, които го вълнуват отдавна – градовете и териториите. Вече имаме опит с концептуалния анализ на градската материя от „Разходки из София с Лъчезар Бояджиев“, организирани от Фондация „Отворени изкуства“ през 2016 г. Тази експозиция е нещо като извод от „Разходките...“ – днес на градовете им трябва това, което искат и хората – примиряване с реалността чрез уют, *кавай* (kawaii), *хуга* (huegge)... Да се заложи на релакс, а не на борба; да не се проектира, а да се обзавежда; да се използват методите на частни/лични решения в общи/обществени пространства. Авторът предлага решения на някои проблеми, миксирайки културни кодове, понятийни фетиши, политически клишета и маркетингови митове, живеещи едновременно в съзнанието.

Подобна идея е много органична за Лъчезар Бояджиев. Който го е срещал знае, че често той се изказва пръв след лекции и обсъждания на различни актуални художествени и академични теми, свързани с визуална култура – и защото е петимен, внимателен и доброжелателен слушател, вникващ в различните позиции, но и защото е винаги готов да помогне на ораторите да преодолеят онези заплашителни мигове на мълчание, в които може би се крият неразбиране, незаинтересованост и дори враждебност сред слушателите. Да създаде уют на приятелска беседа.

Серия проекти демонстрира как Бояджиев иска да направи по-комфортен живота в онези градове, които са пре-употребени от международната артколегия: „На Венеция ѝ трябва метро!“, 2007-2018; „На Касел му трябва летище!“, 2007-2018. В една от рисунките днес е изложена възможността да се реши проблема на Йерусалим – конфликтният град е клониран, а клонингите се разполагат по вертикал в духа на авангардните архитекти от началото на 20 в. („На Йерусалим му трябва да се рее в небесата!“, 2008-2018). От друга страна „На Париж му трябва рестарт!“ (2004-2018) твърди в рисунка художникът, размножавайки Айфеловата кула, някогашен символ на техническия прогрес. Едно примиряване с теорията на Валтер Бенямин за „техническата възпроизводимост“ на изкуството, както и 3D принтирането позволяват да се обмисли подобна възможност. А и туристопотокът би се увеличил с повече шансове за качване на върха на кулата.

Авторът пояснява своите интенции: „Художниците все се опитват да въ-образят света, а въпросът е да го при-уютят“. Вместо агресивни имперски двуглави орли да има двуглави гълъби на мира и с тях да се маркират всички разделителни стени в света, а самият свят да потъне в жълто (живописният колаж „Joie de Vivre/Жизнерадост“, 2017) – топъл и ярък цвят, избиран заради тези си качества от Ван Гог и Гоген, Алберс и Родченко, Кристо и Кусама, Елиасон и Солаков.

А късметлиите, дошли в изложбата, вече ги чака уют – малка печка, метафорично стопляща пространството, погледите, сърцата и мненията („Вечен припек“, 2018)

Яра Бубнова

-

Лъчезар Бояджиев (р. 1957) е завършил Националната художествена академия в София през 1980 г. Един от най-влиятелните съвременни български художници, в работата си той се интересува от лични интерпретации на обществени процеси, от интеракцията между частно и публично, от градската визуалност и от света днес, разположен между утопията и дистопията. Неговата медия са инсталацията, фотографията, рисунката, обектът, текстът, видеото и перформативните лекции.

Някои избрани изложби на автора са: индивидуалните „Места на мъдростта“, Галерия ИСИ-София (съвместно с Отворени изкуства – Пловдив, 2016); „Не съм библиотечен художник“, SALT, Истанбул (2013); „Художник в депото“ от серията „Другото око“, СГХГ, София (2010); груповите през 2016-17 „Ecopotimize“, Музей „Лудвиг“, Будапеща и „Симптоми на обществото“, Гуангдонг (Гуангжоу) и Жежианг (Жежианг Шенг) Музеи за изкуство, Китай; през 2016 „Студен вятър от Балканите“, Музей „Пера“, Истанбул; „С главата надолу: домакинстване на критиката“, Музей за съвременно изкуство, Белград и „Ниско-бюджетни утопии“, Модерна галерия, Любляна; през 2015 „Наопаки“, Градска галерия, Любляна; „Грамматика на свободата“, Музей за съвременно изкуство „Гараж“, Москва и „Изкуство за промяна“, СГХГ, София; през 2014 „Несъгласие“, ЦСИ „Баня Старинна“, Пловдив; през 2013 „Икономика и изкуство“, МОСАК, Краков, Полша; през 2012 „Най-добрите времена, най-лошите времена“, 1-во биенале, Киев и „Окото само себе си никога не вижда“, 2-ро биенале, Екатеринбург, Русия; и през 2011 „Глобалното съвремие“, Център за изкуство и медии (ZKM), Карлсруе, Германия. Авторът е член-основател на ИСИ-София.